

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 9/2012-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. januára 2012 vo veci sťažnosti obchodnej spoločnosti E., Cyprus, zastúpenej advokátkou JUDr. A. H. R., K., vedenej Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 2619/2011 o námietke predpojatosti uplatnenej voči členom III. senátu Ústavného súdu Slovenskej republiky, sudcom Jánovi Auxtovi, Ľubomírovi Dobříkovi a Rudolfovi Tkáčikovi takto

r o z h o d o l :

Sudcovia Ján Auxt, Ľubomír Dobřík a Rudolf Tkáčik nie sú vylúčení z výkonu sudcovskej funkcie vo veci vedenej Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 2619/2011.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. októbra 2011 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti E., Cyprus (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. A. H. R., K., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1

Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1 Cob/65/2001, 1 Ncb/3/2011 z 20. júla 2011; vec bola pridelená sudcovi Ľubomírovi Dobříkovi ako sudcovi spravodajcovi, teda III. senátu ústavného súdu, a je ústavným súdom vedená pod sp. zn. Rvp 2619/2011.

Dňa 6. decembra 2011 bolo ústavnému súdu doručené podanie sťažovateľky, v ktorom podľa § 28 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) uplatnila v označenej veci voči všetkým členom III. senátu ústavného súdu, t. j. sudcom Jánovi Auxtovi, Ľubomírovi Dobříkovi a Rudolfovi Tkáčikovi (ďalej aj „namietaní sudcovia“), námietku predpojatosti a v tejto súvislosti navrhla, aby boli menovaní sudcovia vylúčení z výkonu sudcovskej funkcie vo veci vedenej ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 2619/2011.

Sťažovateľka odôvodňuje svoju námietku predpojatosti tým, že namietaní sudcovia *„už v minulosti rozhodovali o sťažnostiach podaných voči rozhodnutiam všeobecných súdov v konaniach, ktorých je spoločnosť E. účastníkom“*; ide o veci vedené pôvodne pod sp. zn. Rvp 238/2011, sp. zn. Rvp 380/2011 a sp. zn. Rvp 268/2011, ktoré boli podané S. ako účastníka sťažnosťami napadnutých konaní na strane žalovaného. Sťažovateľka v tejto súvislosti poukazuje na to, že uznesením č. k. III. ÚS 105/2011-19 z 15. marca 2011 boli označené veci spojené na spoločné konanie *„práve senátom namietanych sudcov, a to napriek tomu, že:*

- sťažnosťou napadnuté rozhodnutia boli vydané v troch rôznych od seba nezávislých konaniach...,

- napadnuté rozhodnutia boli vydané rôznymi súdmi...,

- sťažnosti skutkovo spolu nesúviseli a ani sa netýkali tých istých účastníkov“, pričom v rámci tohto konania zároveň s prijatím sťažností na ďalšie konanie rozhodli namietaní sudcovia aj *„o odklade vykonateľnosti Uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Nc 2/2011 z 20. 01. 2011“*.

Sťažovateľka tiež poukazuje na to, že namietaní sudcovia rozhodujú aj o „sťažnosti podanej Slovenským pozemkovým fondom voči Uzneseniu Najvyššieho súdu SR sp. zn. I Nc/47/2011, ktoré bolo vydané v konaní, ktorého je spoločnosť E. účastníkom na strane žalobcu; konanie je ústavným súdom vedené pod sp. zn. III. ÚS 528/2011“, pričom v tomto konaní takisto rozhodli spolu s prijatím sťažnosti na ďalšie konanie aj o odklade vykonateľnosti sťažnosťou napadnutého uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

Podľa sťažovateľky „O predpojatosti namietaných sudcov svedčí aj to, že v konaní vedenom ústavným súdom pod sp. zn. III. ÚS 105/2011 rozhodli o nepripustení spoločnosť E. za vedľajšieho účastníka konania...“, pričom „Obdobne namietaní sudcovia postupovali aj v konaní vedenom ústavným súdom pod sp. zn. III. ÚS 528/2011“; tento záver sťažovateľka vyvodzuje zo skutočnosti, že jej nebol pred predbežným prerokovaním tejto veci „doručený návrh na vyjadrenie“.

Skutočnosť, že „vo väčšine prípadov o sťažnostiach voči rozhodnutiam všeobecných súdov v konaniach, ktorých účastníkom je spoločnosť E., rozhodujú práve namietaní sudcovia“, podľa sťažovateľky „vzbudzuje objektívne pochybnosti o tom, či vec bola tomuto senátu (namietaným sudcom) pridelená skutočne zákonným spôsobom a teda či vo veci rozhoduje nezávislý a nestranný sudca“.

Na základe uvedenej argumentácie sťažovateľka navrhuje, aby boli namietaní sudcovia vylúčení z výkonu sudcovskej funkcie v konaní vedenom ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 2619/2011.

K uplatnenej námietke predpojatosti sa vyjadrili namietaní sudcovia.

Sudca Ján Auxt vo svojom vyjadrení zo 7. decembra 2011 uviedol, že nepozná žiadne dôvody v zmysle § 27 ods. 1 zákona o ústavnom súde, „pre ktoré by mali vzniknúť pochybnosti o mojej nepredpojatosti (nemám žiadny vzťah k predmetnej veci, jeho účastníkom, ani k právnomu zástupcovi), z tohto dôvodu sa necítim byť zaujatý vo veci a rozhodovať o nej“.

Sudca Ľubomír Dobřík vo svojom vyjadrení z 13. decembra 2011 taktiež vyslovil, že „*sa necítim predpojatý vo veci sťažovateľa vedenej pod sp. zn. Rvp 2619/2011*“, a v nadväznosti na sťažovateľkou vyslovené pochybnosti o tom, či bola vec III. senátu pridelená zákonným spôsobom, uviedol, že jej tvrdenie nemá „*racionálny základ... a to, že nebolo rozhodnuté podľa predstavy sťažovateľa, nemôže predstavovať racionálny dôvod o narušení nepredpojatosti zákonného sudcu*“.

Sudca Rudolf Tkáčik vo svojom vyjadrení z 12. decembra 2011 uviedol, že je „*pripravený v predmetnej veci rozhodovať objektívne, nezávisle a nestranne*“, pričom v nadväznosti na odôvodnenie sťažovateľkou uplatnenej námietky predpojatosti okrem iného uvádza, že v nej „*iba prezentuje svoj názor na postup tohto senátu v iných veciach, ničím nepodložené pochybnosti o správnosti pridelenia veci... a na veľkom priestore sa venuje svojim rýdzo subjektívnym názorom na otázku vedľajšieho účasti v konaní pred ústavným súdom, a to v úplnom rozpore s realitou. Aj keď v judikatúre ústavného súdu je táto otázka, pokiaľ ide o (primeranú) aplikáciu Občianskeho súdneho poriadku jednoznačne vyriešená v súlade s explicitným ustanovením zákona o ústavnom súde (§ 21 ods. 2) v neprospech použitia OSP, za zmienku v uvedených súvislostiach stojí, že § 14 ods. 3 OSP výslovne nepripúšťa ako dôvod vylúčenia sudcu také okolnosti aké uviedol sťažovateľ*“.

II.

Predsedníčka ústavného súdu v súlade s bodom 1 čl. IV Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie 1. 3. 2011 – 28. 2. 2012 (ďalej len „rozvrh práce“) predložila sťažovateľkou uplatnenú námietku predpojatosti voči namietaným sudcom na rozhodnutie IV. senátu ústavného súdu.

Zákon o ústavnom súde obsahuje výslovnú úpravu rozhodovania o vylúčení sudcu ústavného súdu z výkonu sudcovskej funkcie v ustanoveniach § 27 a § 28 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 27 ods. 1 zákona o ústavnom súde sudca je vylúčený z výkonu sudcovskej funkcie v konaní vo veci, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, k účastníkom konania alebo ich zástupcom možno mať pochybnosti o jeho predpojatosti.

Podľa § 28 ods. 1 zákona o ústavnom súde účastník konania môže vyhlásiť, že niektorého zo sudcov odmieta pre jeho predpojatosť.

V zmysle § 28 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak ide o rozhodovanie v senáte ústavného súdu, o vylúčení sudcov pre predpojatosť rozhodne iný senát.

Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že existenciu nestrannosti sudcu treba posudzovať podľa subjektívneho hľadiska, to znamená na základe osobného presvedčenia a správania konkrétneho sudcu v danej veci, a tiež podľa objektívneho hľadiska, teda zisťovaním, či sudca poskytoval dostatočné záruky, aby bola z tohto hľadiska vylúčená akákoľvek oprávnená pochybnosť (III. ÚS 16/00).

Rešpektujúc vyjadrenia namietaných sudcov ústavný súd dospel k záveru, že sudcovia Ján Auxt, Ľubomír Dobřík a Rudolf Tkáčik sú zo subjektívneho hľadiska spôsobilí vo veci vedenej ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 2619/2011 rozhodovať nezávisle a nestranne.

Vo vzťahu k objektívnemu hľadisku nestrannosti sudcu ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (napr. I. ÚS 352/2010), ako aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva zdôraznil, že objektívna nestrannosť sa nikdy neposudzuje podľa subjektívneho hľadiska, resp. postoja sudcu, ale podľa vonkajších objektívnych skutočností, t. j. nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký aj objektívne javiť v očiach strán (tzv. teória zdania). Objektívna nestrannosť sudcu je založená na vonkajších prejavoch previazanosti sudcu s prerokúvaným prípadom či jeho vzťahom k účastníkom konania.

Dôvody, ktoré uvádza sťažovateľka vo svojej námietke predpojatosti, v danom prípade nie sú podľa názoru ústavného súdu spôsobilé na to, aby spochybnili nestrannosť namietaných sudcov nielen zo subjektívneho, ale ani z objektívneho hľadiska.

V nadväznosti na tento záver ústavný súd v konkrétnostiach poukazuje na skutočnosť, že argumentácia sťažovateľky, podľa ktorej „*existujú objektívne pochybnosti o tom, či vec bola tomuto senátu (namietaným sudcom) pridelená skutočne zákonným spôsobom*“, nie je ničím podložená (je špekulatívna) a nezodpovedá skutočnosti. Vec vedená pod sp. zn. Rvp 2619/2011, ako aj ďalšie veci uvádzané v podaní sťažovateľky boli pridelené členom III. senátu ústavného súdu náhodným výberom a v súlade s platným rozvrhom práce.

Sťažovateľka odôvodňuje svoju námietku predpojatosti tiež postupom III. senátu ústavného súdu v označených veciach, čo tiež nemôže zakladať dôvod na vylúčenie sudcov z výkonu funkcie sudcu v predmetnej veci. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje aj na § 14 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní o prejednávanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach.

Aj keď zákon o ústavnom súde obsahuje špeciálnu právnu úpravu rozhodovania o námietkach predpojatosti, je citované ustanovenie Občianskeho súdneho poriadku primerane použiteľné aj na rozhodovanie ústavného súdu (§ 31a zákona o ústavnom súde) a zakladá dostatočné dôvody na to, aby ústavný súd vyhodnotil sťažovateľkou uplatnenú námietku predpojatosti voči namietaným sudcom ako nedôvodnú.

Na základe uvedeného ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. januára 2012

